

ІМІТАЦІЙНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТЯГОВОГО СИНХРОННОГО ПРИВОДУ З ПРОСТОРОВО ВЕКТОРНОЮ ШИМ ПРИ ПОСТІЙНОСТІ АМПЛІТУДИ ВЕКТОРА НАПРУГИ СТАТОРА

Демідов А. В., Любарський Б. Г., Парфенюк Т. В.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», Харків

Створення високоефективного безредукторного тягового приводу можливе при використанні високомоментних тягових двигунів і системи управління, які забезпечують високу енергетичну ефективність при різних частотах обертання і порівняно рівномірний момент при пуску. Якнайповніше таким вимогам відповідають синхронні двигуни із збудженням від постійних магнітів і метод управління силовими транзисторами званий просторово-векторна ШИМ.

Принцип методу просторово-векторної ШИМ для такого приводу полягає у формуванні вектора напруги, що обертається, а, отже, і вектора потоку статора, так, щоб кут управління був близьким до оптимального.

Необхідний вектор утворюється шляхом широтно-імпульсної модуляції відповідних силових транзисторів інвертування, що приводить до перемикання між двома сусідніми базовими векторами. При зміні коефіцієнта заповнення управляючих сигналів силових транзисторів змінюється час знаходження в стані одного або іншого базових векторів, а, отже, і результуючий вектор напруги статора. Також необхідне штучне обмеження довжини вектора напруги, оскільки через геометричні особливості проміжний вектор завжди коротше базового.

Для забезпечення найефективнішої роботи системи управління і приводу в цілому необхідно мінімізувати втрати в тяговому двигуні і перетворювачі. Одним з чинників, визначальних такі втрати, є частота несучої просторово-векторної ШИМ. Частота ШИМ визначає величину додаткових втрат в тяговому двигуні від вищих гармонійних. В сучасних приводах значення цих втрат сорозмірні, а іноді і вище основних втрат. В тяговому перетворювачі частота несучої накладає обмеження на вибір силових ключів по швидкодії, а також визначає динамічні втрати в них.

При виборі частоти несучої ШИМ також слід ураховувати швидкість наростання фазної напруги двигуна du/dt , високе значення якого може привести до пробоя ізоляції двигуна.

Для визначення величин втрат в тяговому двигуні і силових елементах була створена імітаційна модель в середовищі Matlab-Simulink, що дозволяє встановити взаємозв'язок між частотою несучої ШИМ і втратами в інвертуванні і двигуні.

Запропонована імітаційна модель, що дозволяє визначити додаткові втрати в двигуні і динамічні втрати в інвертуванні залежно від частоти несучої ШИМ.